

# ANNALES

*Anali za istrske in mediteranske študije*  
*Annali di Studi istriani e mediterranee*  
*Annals for Istrian and Mediterranean Studies*  
*Series Historia Naturalis, 33, 2023, 1*





# ANNALES

**Anali za istrske in mediteranske študije**  
**Annali di Studi istriani e mediterraneei**  
**Annals for Istrian and Mediterranean Studies**

**Series Historia Naturalis, 33, 2023, 1**

ISSN 1408-533X  
e-ISSN 2591-1783

UDK 5

Letnik 33, leto 2023, številka 1

**UREDNIŠKI ODBOR/  
COMITATO DI REDAZIONE/  
BOARD OF EDITORS:**

Alessandro Acquavita (IT), Nicola Bettoso (IT), Christian Capapé (FR), Darko Darovec, Dušan Devetak, Jakov Dulčić (HR), Serena Fonda Umani (IT), Andrej Gogala, Daniel Golani (IL), Danijel Ivajnskič, Mitja Kaligarič, Marcelo Kovačič (HR), Andrej Kranjc, Lovrenc Lipej, Vesna Mačič (ME), Alenka Malej, Patricija Mozetič, Martina Orlando-Bonaca, Michael Stachowitsch (AT), Tom Turk, Al Vrezec

**Glavni urednik/Redattore capo/  
Editor in chief:**

Darko Darovec

**Odgovorni urednik naravoslovja/  
Redattore responsabile per le scienze  
naturali/Natural Science Editor:**

Lovrenc Lipej

**Urednica/Redattrice/Editor:**

Martina Orlando-Bonaca

**Prevajalci/Traduttori/Translators:**

Martina Orlando-Bonaca (sl./it.)

**Oblikovalec/Progetto grafico/  
Graphic design:**

Dušan Podgornik, Lovrenc Lipej

**Tisk/Stampa/Print:**

Založništvo PADRE d.o.o.

**Izdajatelj/Editori/Published by:**

Zgodovinsko društvo za južno Primorsko - Koper / Società storica del Litorale - Capodistria®

Inštitut IRRIS za raziskave, razvoj in strategije družbe, kulture in okolja / Institute IRRIS for Research, Development and Strategies of Society, Culture and Environment / Istituto IRRIS di ricerca, sviluppo e strategie della società, cultura e ambiente®

**Sedež uredništva/Sede della redazione/  
Address of Editorial Board:**Nacionalni inštitut za biologijo, Morska biološka postaja Piran / Istituto nazionale di biologia, Stazione di biologia marina di Pirano / National Institute of Biology, Marine Biology Station Piran  
SI-6330 Piran / Pirano, Fornače/Fornace 41, tel.: +386 5 671 2900, fax +386 5 671 2901;  
**e-mail:** annales@mbss.org, **internet:** www.zdjp.si

Redakcija te številke je bila zaključena 23. 06. 2023.

**Sofinancirajo/Supporto finanziario/  
Financially supported by:**

Javna agencija za raziskovalno dejavnost Republike Slovenije (ARRS) in Mestna občina Koper

Annales - Series Historia Naturalis izhaja dvakrat letno.

**Naklada/Tiratura/Circulation:**

300 izvodov/copie/copies

Revija Annales, Series Historia Naturalis je vključena v naslednje podatkovne baze / La rivista Annales, series Historia Naturalis è inserita nei seguenti data base / Articles appearing in this journal are abstracted and indexed in: BIOSIS-Zoological Record (UK); Aquatic Sciences and Fisheries Abstracts (ASFA); Elsevier B.V.: SCOPUS (NL); Directory of Open Access Journals (DOAJ).

To delo je objavljeno pod licenco / Quest'opera è distribuita con Licenza / This work is licensed under a Creative Commons BY-NC 4.0.



Navodila avtorjem in vse znanstvene revije in članki so brezplačno dostopni na spletni strani <https://zdjp.si/en/p/annalesshn/>  
The submission guidelines and all scientific journals and articles are available free of charge on the website <https://zdjp.si/en/p/annalesshn/>  
Le norme redazionali e tutti le riviste scientifiche e gli articoli sono disponibili gratuitamente sul sito <https://zdjp.si/en/p/annalesshn/>



## VSEBINA / INDICE GENERALE / CONTENTS 2023(1)

BIOTSKA GLOBALIZACIJA  
GLOBALIZZAZIONE BIOTICA  
BIOTIC GLOBALIZATION**Andrea LOMBARDO**

A New Mediterranean Record of the  
Sacoglossan *Thuridilla mazda* (Mollusca,  
Gastropoda) with a Review of its  
Distribution, Biology and Ecology ..... 1  
*Nov sredozemski zapis o pojavljanju  
polža zaškrigarja vrste Thuridilla mazda  
(Mollusca, Gastropoda) s pregledom  
njene razširjenosti, biologije in ekologije*

**Deniz ERGUDEN, Sibel ALAGOZ ERGUDEN**

**& Deniz AYAS** On the Occurrence of *Lutjanus*  
*argentimaculatus* (Forsskål, 1775) in the  
South-Eastern Mediterranean, Turkey ..... 7  
*O pojavljanju mangrovskega rdečega hlstača  
Lutjanus argentimaculatus (Forsskål, 1775) v  
jugovzhodnem Sredozemskem morju (Turčija)*

**Adib SAAD, Lana KHREMA, Amina**

**ALNESSER, Issa BARAKAT &  
Christian CAPAPÉ** The First Substantiated  
Record of Areolate Grouper *Epinephelus*  
*areolatus* (Serranidae) and Additional  
Records of Pilotfish *Naucrates ductor*  
(Carangidae) from the Syrian Coast  
(Eastern Mediterranean Sea) ..... 13  
*Prvi potrjen zapis o pojavljanju rdečepikaste  
kirnje, Epinephelus areolatus (Serranidae), in  
dodatni zapis o pojavljanju pilota, Naucrates  
ductor (Carangidae), iz sirske obale (vzhodno  
Sredozemsko morje)*

**Okan AKYOL & Vahdet UNAL**

Additional Record of *Sillago suezensis*  
(Sillaginidae) from the Aegean Sea, Turkey ..... 19  
*Nov zapis o pojavljanju rdečemorskega  
mola Sillago suezensis (Sillaginidae)  
v turškem Egejskem morju*

## SREDOZEMSKI MORSKI PSI

SQUALI MEDITERRANEI  
MEDITERRANEAN SHARKS**Hakan KABASAKAL, Uğur UZER &  
F. Saadet KARAKULAK**

Occurrence of Deep-Sea Squaliform  
Sharks, *Echinorhinus brucus*  
(Echinorhinidae) and *Centrophorus*  
*uyato* (Centrophoridae),  
in Marmara Shelf Waters ..... 27  
*Pojavljanje dveh globokomorskih  
morskih psov Echinorhinus brucus  
(Echinorhinidae) in Centrophorus  
uyato (Centrophoridae),  
v vodah Marmarskega šelfa*

**Khadija OUNIFI-BEN AMOR,  
Mohamed Mourad BEN AMOR,  
Marouène BDIOUI &  
Christian CAPAPÉ**

Additional Captures of Smoothback  
Angel Shark *Squatina oculata* (  
Squatinidae) from the Tunisian Coast ..... 37  
(Central Mediterranean Sea)  
*Nova ulova pegastega sklata  
Squatina oculata (Squatinidae)  
iz tunizijske obale (osrednje  
Sredozemsko morje)*

**Alessandro DE MADDALENA,  
Marco Giovanni BONOMO,  
Andrea CALASCIBETTA &  
Lorenzo GORDIGIANI**

On a Large Shortfin Mako  
Shark *Isurus oxyrinchus* (Lamnidae)  
Observed at Pantelleria  
(Central Mediterranean Sea) ..... 43  
*O velikem primerku atlantskega  
maka, Isurus oxyrinchus (Lamnidae),  
opaženega blizu Pantellerie  
(osrednje Sredozemsko morje)*

IHTIOFAVNA  
ITTIOFAUNA  
ICHTHYOFAUNA

FAVNA  
FAUNA  
FAUNA

**Christian CAPAPÉ, Christian REYNAUD & Farid HEMIDA** The First Well-Documented Record of Maltese Skate *Leucoraja melitensis* (Rajidae) From the Algerian Coast (Southwestern Mediterranean Sea) ..... 51  
*Prvi potrjeni primer o pojavljanju skata vrste Leucoraja melitensis (Rajidae) iz alžirske obale (jugozahodno Sredozemsko morje)*

**Alessandro NOTA, Sara IGNOTO, Sandro BERTOLINO & Francesco TIRALONGO** First Record of *Caranx crysos* (Mitchill, 1815) in the Ligurian Sea (Northwestern Mediterranean Sea) Suggests Northward Expansion of the Species ..... 55  
*Prvi zapis o pojavljanju modrega trnoboka Caranx crysos (Mitchill, 1815) v Ligurskem morju (severozahodno Sredozemsko morje) dokazuje širjenje vrste proti severu*

**Alen SOLDÓ** The First Marine Record of Northern Pike *Esox lucius* Linnaeus, 1758 in the Mediterranean Sea ..... 61  
*Prvi morski zapis o pojavljanju ščuke Esox lucius Linnaeus, 1758 v Sredozemskem morju*

**Mourad CHÉRIFF, Rimel BENMESSAOUD, Sihem RAFRAFI-NOUIRA & Christian CAPAPÉ** Diet and Feeding Habits of the Greater Weever *Trachinus draco* (Trachinidae) from the Gulf of Tunis (Central Mediterranean Sea) ..... 67  
*Prehranjevalne navade morskega zmaja Trachinus draco (Trachinidae) iz Tuniškega zaliva (osrednje Sredozemsko morje)*

**Laith A. JAWAD & Okan AKYOL** Skeletal Abnormalities in a *Sphyræna sphyræna* (Linnaeus, 1758) and a *Trachinus radiatus* Cuvier, 1829 Collected from the North-Eastern Aegean Sea, Izmir, Turkey ..... 75  
*Skeletne anomalije na primerkih vrst Sphyræna sphyræna (Linnaeus, 1758) in Trachinus radiatus Cuvier, 1829, ujetih v severovzhodnem Egejskem morju (Izmir, Turčija)*

**Deniz ERGUDEN, Sibel ALAGOZ ERGUDEN & Deniz AYAS** A Rare Occurrence and Confirmed Record of Scalloped Ribbonfish *Zu cristatus* (Osteichthyes: Trachipteridae) in the Gulf of Antalya (Eastern Mediterranean), Turkey ..... 89  
*O redkem pojavljanju in potrjeni najdbi čopaste kosice Zu cristatus (Osteichthyes: Trachipteridae) v Antalijskem zalivu (vzhodno Sredozemsko morje), Turčija*

**Nicola BETTOSO, Lisa FARESI, Ida Floriana ALEFFI & Valentina PITACCO** Epibenthic Macrofauna on an Artificial Reef of the Northern Adriatic Sea: a Five-Years Photographic Monitoring ..... 99  
*Epibentoška makrofavna na umetnem podvodnem grebenu v severnem Jadranu: pet letni fotografski monitoring*

**Roland R. MELZER, Martin PFANNKUCHEN, Sandro DUJMOVIČ, Borut MAVRIČ & Martin HEß** First Record of the Golden Coral Shrimp, *Stenopus spinosus* Risso, 1827, in the Gulf of Venice ..... 113  
*Prvi zapis o pojavljanju koralne kozice, Stenopus spinosus Risso, 1827, v Beneškem zalivu*

**Abdelkarim DERBALI, Nour BEN MOHAMED & Ines HAOUAS-GHARSALLAH** Age, Growth and Mortality of Surf Clam *Macra stultorum* in the Gulf of Gabes, Tunisia ..... 119  
*Starost, rast in smrtnost koritnice Macra stultorum v Gabeškem zalivu (Tunizija)*

**Cemal TURAN, Servet Ahmet DOĞDU & İrfan UYSAL** Mapping Stranded Whales in Turkish Marine Waters ..... 127  
*Popisovanje nasedlih kitov v turških morskih vodah*

OBLETNICE  
ANNIVERSARI  
ANNIVERSARIES

**Martina ORLANDO-BONACA & Patricija MOZETIČ** Šestdeset let morskega biologa Lovrenca Lipeja ..... 139

Kazalo k slikam na ovitku ..... 141  
Index to images on the cover ..... 141



**OBLETNICE**  
***ANNIVERSARI***  
***ANNIVERSARIES***



ŠESTDESET LET MORSKEGA BIOLOGA  
LOVRENCA LIPEJA

Prof. dr. Lovrenc Lipej, vodilni slovenski morski biolog in ekolog, praznuje letos šestdeset let. Že v zgodnjih najstniških letih ga je navduševala zoologija, predvsem ornitologija, zato je svojo pot iz rodne Izole in po zaključenem koprski gimnaziji nadaljeval na Biotehniški fakulteti Univerze v Ljubljani, kjer je leta 1988 diplomiral. Leta 1989 se je kot mladi raziskovalec zaposlil na Nacionalnem inštitutu za biologijo, v enoti Morske biološke postaje Piran in svojo študijsko pot nadaljeval na podiplomskem študiju oceanografije na Vseučilišču v Zagrebu. Leta 1992 je po zagovoru magistrskega dela o mikrozooplanktonu Tržaškega zaliva postal magister oceanografskih znanosti. Znanje o zooplanktonu je izpopolnjeval pri strokovnjakinji za ekologijo zooplanktona dr. Adrianni Ianori na Zoološki postaji Anton Dohrn v Neaplju. Leta 1996 je doktoriral na Univerzi v Ljubljani s področja prehranjevalne vloge rastlinojedega zooplanktona v obalnem morju, pri čemer ga je, tako kot pri magisteriju, tudi tekom doktorata vodila mentorica prof. dr. Alenka Malej. Po zaključenem doktoratu se je začel vedno bolj posvečati morski biotski raznolikosti in pridobil ARRS projekt Evidentiranje flore, favne in habitatnih tipov slovenskega morja (1998-2003). Od takrat je sodeloval še pri devetih drugih ARRS projektih, s kolegi iz jadranskih inštitutov je prijavil tudi številne bilateralne projekte.

V zadnjih petindvajsetih letih je vodil mnoge projekte za različne naročnike, kot so nekdanje Ministrstvo za okolje in prostor, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, Zavod za Varstvo Narave, UNEP-MAP, Javni zavod Krajinski park Strunjan, Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije, Luka Koper d.o.o., obalne občine, itd. Organiziral je več znanstvenih in strokovnih srečanj. Je član uredniških odborov znanstvenih revij *Acrocephalus*, *Natura Sloveniae*, *Acta Adriatica*, *Studia marina*, *Natural and Engineering Sciences (NESciences)* in že več kot 30 let odgovorni urednik znanstvene revije *Annales Series Historia Naturalis*, ki jo ureja še danes in se je v teh letih tudi po njegovi zaslugi dobro zasidrala v sredozemskem, predvsem pa jadranskem prostoru.

Glavna raziskovalna področja prof. dr. Lovrenca Lipeja pokrivajo predvsem ekološke raziskave morske biodiverzitete. Raziskovalna skupina na Morski biološki postaji Piran, katere je idejni vodja, se ukvarja s proučevanjem bentoških habitatnih tipov, biogradnikov, ribje združbe, ogroženih in tujerodnih vrst. Razvil je nedestruktivno metodo podvodnega kartiranja bentoških makro- in mikrohabitatnih tipov ter popisa bentoških organizmov in obrežne ribje združbe, ki je bila objavljena v znanstveni literaturi. Veliko pozornost namenja tudi raziskavam recentnih sprememb v jadranski biodiverziteti, kot posledic bioinvazije in podnebnih sprememb, v sodelovanju z italijanskimi in hrvaškimi kolegi. V zadnjem desetletju je bil vodja več mednarodnih odprav na otok Mljet, ki so pod okriljem Nacionalnega parka Mljet popisovale habitatne tipe in biodiverzitetu na koralnem grebenu sredozemske



Sl. 1: Lovrenc Lipej med terenskim delom, z dolgoletnim sodelavcem Borutom Mavričem.



**Sl. 2:** Lovrenc Lipej kot panelist na Mednarodni Konferenci "Adriatic Biodiversity Protection - AdriBioPro 2019", aprila 2019 v Kotorju (Črna gora).

kamene korale. Med drugim je eden od ustanoviteljev sredozemske delovne skupine za proučevanje morskih psov (Mediterranean Shark Research Group), v kateri aktivno sodeluje. Prof. Lovrenc Lipej je objavil 151 recenziranih izvirnih in 7 preglednih člankov. Je soavtor 14 znanstvenih monografij in 12 poglavij v znanstvenih monografskih publikacijah.

Leta 2011 je bil izvoljen v rednega profesorja za področje ekologije na Univerzi v Mariboru, že pred tem pa je sodeloval v različnih študijskih programih na vseh slovenskih univerzah – v Ljubljani, Mariboru, Novi Gorici in Univerzi na Primorskem, med leti 2010 in 2013 pa tudi na Univerzi v Trstu. Kot uspešen raziskovalec prenaša svoje znanje iz morskih ved na številne študente. Bil je mentor ali somentor 22 diplomantom, 19 magistrantom in 6 doktorantom.

Poleg znanstvene dejavnosti je zelo pomembna publicistična dejavnost, ki jo prof. Lipej izkazuje z znanstvenimi in strokovnimi monografijami v slovenskem in angleškem jeziku. Že več kot 20 let redno objavlja v Primorskih novicah prispevke o biodiverziteti v morju in na kopnem ter naravovarstvenih ukrepih pri ogroženih vrstah. Z vsem tem in s številnimi objavami v medijih, ki jih je nemogoče prešteti, prof. Lipej veliko prispeva k popularizaciji znanosti in osveščanju javnosti o perečih in zanimivih okoljskih temah.

Za to svojo pomembno dejavnost, s katero že desetletja pripomore k dviganju zavesti o pomenu biodiverzitete, varovanju narave in okolja ter raziskavah morja, je prejel številne nagrade. Tako je bil že leta 1999 nagrajen s priznanjem Zlati legat, ki ga podeljuje Društvo za opazovanje in preučevanje ptic Slovenije, za najboljše izvirno znanstveno delo na področju ornitologije. Leta 2013 si je prislužil Bronasto plaketo Slovenske potapljaške zveze (SPZ), leta 2022 pa še Srebrno plaketo za izjemni prispevek pri delu SPZ, še posebej na področju podvodne biologije. Skupaj z najožjimi sodelavci je leta 2016 prejel priznanje Prometej znanosti za odličnost v komuniciranju, kasneje, leta 2020, pa še Nagrado Miroslava Zeia za izjemne dosežke na področju dejavnosti Nacionalnega inštituta za biologijo. Najnovejši v tej izjemni zbirki je Priznanje Finalist nacionalnega izbora Komunikator znanosti leta 2022 za knjigo esejev s področja znanosti o morju z naslovom Podoba iz modrine.

Kot dolgoletni sodelavki mu želiva še mnogo znanstvenih in osebnih uspehov ter veliko nepozabnih trenutkov s kolektivom Morske biološke postaje Piran.

**Martina Orlando-Bonaca in Patricija Mozetič**  
Morska biološka postaja Piran  
Nacionalni inštitut za biologijo